

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

Avgust №8, 2026

Агробизнес, наука и
технология

AGROBIZNES FAN VA TEXNOLOGIYALAR

Agribusiness, science and
technology

№ 083688

ISSN:

3060-5245

Toshkent-2026

Platform &
workflow by
OJS / PKP

BOSH MUHARRIR

Oblomuradov Narzullo Naimovich – i.f.d. (DSc), professor.

Bosh muharrir o'rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Farmonov To'liqin Xayitmurodovich – i.f.d. (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

Tahrir hay'atining xalqaro a'zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – i.f.d. professor (Qozog'iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – i.f.d. professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – i.f.d. professor (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo'jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenene – professor, (Vitautes Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – i.f.d. dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay'ati:**08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:**

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – i.f.d. (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – i.f.d. (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – i.f.d. (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – i.f.d. (DSc), professor;

Askarov Nazimjon Niyozovich – i.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – i.f.d. (DSc), professor;

Boltayev Abror Sayitmuradovich – i.f.d. (DSc), dotsent;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – i.f.n. professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – i.f.n. dotsent;

Achilov Mashrab Ulug'bekovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – i.f.n. dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Yangiboyev Dilshod G'ulomovich – i.f.f.d. (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – i.f.n. dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o'g'li – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li – i.f.f.d. (PhD).

06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – q.x.f.d. (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – q.x.f.d. (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – q.x.f.d. (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – v.f.d. (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – q.x.f.d. (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Xudayqulov Jonibek Bozarovich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o'g'li – q.x.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – b.f.n., katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma'ruf Maxmudovich – q.x.f.n. professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – q.x.f.f.d. (PhD);

Akramov Umidilla Ikramdjanovich – q.x.f.n. dotsent;

Elboboyev Abdug'ani Shuxrat o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Muxammadov Yo'ldoshbek Akmal o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar
universiteti

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

JURNALNING ILMIYLIGI:

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

Elektron nashr, 558-sahifa.

E'lon qilishga 2026-yil 28-avgustda ruxsat etildi.

G'YOSOV ILXOM KARIMOVICH

Qurilish sanoati korxonalarida korporativ boshqaruv va iqtisodiy samaradorlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikning metodologik asoslari.....287

BOLLIYEV SHAMSIDDIN TURSUNMAMATOVICH

Kichik biznes sohasiga investitsiyalarni jalb etishning ilmiy-nazariy asoslari....300

SHARIPOV LAZIZ AKTAM O'G'LI

Comparing parametric and non-parametric efficiency measurement under data quality constraints: stochastic frontier and dea evidence from smallholder sweet sorghum farms in Uzbekistan.....306

KARIMOVA MUHAYYO ORIF QIZI

Qandolatchilik mahsulotlarining sifat nazoratini oshirishda statistik usullardan foydalanishni takomillashtirish.....314

URALOV ELSHOD SIROJIDDIN O'G'LI

Mintaqada intellektual va texnologik salohiyat tushunchasining tatbiq etish.....322

MOVLONOVA DILRABO NOMOZ QIZI

Mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda klasterlash mexanizmlarini takomillashtirishning konseptual asoslari.....328

JO'RAYEVA SHAXLO UCHQUN QIZI

Raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligi va moliyaviy barqarorligini ta'minlashning aholi bandligiga ta'siri.....340

AXMEDOVA NAFISA AMIRDDIN QIZI

Innovatsion rivojlanish sharoitida O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash mexanizmlarini takomillashtirish.....347

MIRZAYEV MUZAFFAR MAXMUDOVICH

Yaponiya-O'zbekiston investitsiya hamkorligi: institutsional tuzilma va evolyutsiya bosqichlar.....356

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

MASHRAPOV AHLIDDIN TURSUNALIEVICH

Farg'ona viloyatining unumdorligi past tuproq – iqlim sharoiti uchun mos, yuqori hosilli o'rik navlarini tanlash.....366

ESHPULATOV DOSTONBEK BOXODIR O'G'LI

Iqlim o'zgarishining paxta va bug'doy hosildorligiga ta'siri: O'zbekiston tumanlari bo'yicha panel ma'lumotlar tahlili (2015–2024).....371

RUZMETOV UMID ISMAILOVICH, ULUGOVA SAFARGUL FAYZULLAEVNA

Toshkent viloyati Bo'stonlik tumani sharoitida dorivor enotera (Oenothera Biennis L.) o'simligini yetishtirish uchun tuproqlarning mexanik tarkibi va agrokimyoviy xususiyatlarini baholash.....385

ПАВШАНОВА Н.А.

Урожайность и продуктивность совмещённых посевов сортов маша с хлопчатником в условиях Ташкентской области.....391

CHARIEVA XILAL DO'STMURATOVNA, TADJIEV MARDONQUL, DJURAEV BAYNIYAZ CHARIEVICH, BEGIMQULOV BEHZOD O'ROLOVICH

Ingichka tolali g'o'zaning konkurs nav sinovi ko'chatzoridagi navlar va tizmalarining qimmatli xo'jalik belgilari.....398

MASHRAPOV AXLIDDIN TURSUNALIEVICH

Behi nav va duragaylarini gullash darajasini baholash.....403

MIRZAXIDOV ULUG'BEK BAXTIYOROVICH, MIRZAXIDOV BAXTIYOR JALOLIDDINOVICH

Tok va bog'larni zararkunanda va kasalliklardan himoya qilish choralari.....408

TADJIEV MARDONQUL, DJURAEV BAYNIYAZ CHARIEVICH, BEGIMQULOV BEKZOD O'ROLOVICH, KURBANOVA GUBAXOR ABDUSATTAROVNA

Kuzgi bug'doy va takroriy ekilgan moyli ekinlarning hosil to'plashi.....416

ISROILOV SARDORBEEK UKTAMJON O'G'LI

Qovoq va kunjutni qayta ishlashning ikkilamchi xomashyosidan pektinga boy ozuqa uni olish texnologiyasini ishlab chiqish.....422

TUROBOV FAZLIDDIN BAHROM O'G'LI

Shox-shabbani shakllantirish usullarining chilonjiyda (Ziziphus Jujuba Mill.) navlari novdalarining yillik o'sishiga ta'siri.....434

NURMATOV SHERZOD SHAKARBAYEVICH

Brokkoli kukunini ishlab chiqarishda quritish usullarining mahsulot sifati va bioaktiv komponentlarning saqlanishiga ta'siri.....440

KARAMIRZAEV YOMG'IR XUDOYNABAYEVICH

Sug'oriladigan taqir-o'tloqi tuproqlarda mikroelementlar miqdorini o'zgarishiga g'o'zani tomchilatib sug'orish va mineral o'g'itlarni qo'llashning ta'siri.....451

RASULOV MARAT BAYDULLAYEVICH, XAKIMOV ABDUMUROD ESIRGAP O'G'LI, RASULOV MURAT BAYDULLAYEVICH, QODIROVA SAODAT MURODOVNA, RASULOV QAYRAT BAYDULLAYEVICH

Moyli ekinlar genofondi namunalarning urug'laridagi biokimyoviy ko'rsatkichlarning o'zgaruvchanligi va qiyosiy baholanishi.....456

ISROILOV BAXTIYOR ABDULLAYEVICH, AZIZOV BAXRAM MUZAPAROVICH

Marjumakni amal davrida sutkalik o'sishiga ekish muddati, me'yor va usullarining ta'siri.....463

SAMATOV ABDULAZIZ SHUXRAT O'G'LI, ABDUVOXIDOV GIYOS KURBONALIYEVICH, MAVLYANOV DILMURD RAXMATULLAYEVICH, XOJAQULOV SHERZOD BAXTIYOROVICH

G'o'zaning mahalliy navlar ishtirokidagi F₂ duragaylari va ota-ona shakllarni ayrim morfo-xo'jalik belgilari tahlil natijalari.....468

XOJAQULOV SHERZOD BAXTIYOROVICH, ABDUVOXIDOV GIYOS KURBONALIYEVICH, MAVLYANOV DILMURD RAXMATULLAYEVICH, SAMATOV ABDULAZIZ SHUXRAT O'G'LI

Intensiv texnologiya 76*10*11*1 sxemada tomchilatib va egatlab sug'orish hamda polietilen to'shalgan va ochiq maydonda xorijdan keltirilgan yangi g'o'za navlarining o'sish-rivojlanishi va hosildorligiga ta'siri.....477

UO'K:531:55:631:18

KUZGI BUG'DOY VA TAKRORIY EKILGAN MOYLI EKNLARNING HOSIL TO'PLASHI

TADJIEV MARDONQUL

Ingichka tolali paxtachilik ilmiy-tadqiqot instituti laboratoriya mudiri,
qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi, katta ilmiy xodim

E-mail: mardankultadjiev@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0006-7970-9259>

DJURAEV BAYNIYAZ CHARIEVICH

Ingichka tolali paxtachilik ilmiy-tadqiqot instituti direktorining
ilm-fan va ilmiy faoliyat bo'yicha maslahatchisi,
qishloq xo'jalik fanlari nomzodi, katta ilmiy xodim

E-mail: boyniyoz55@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0001-9691-8320>

BEGIMQULOV BEKZOD O'ROLOVICH

Ingichka tolali paxtachilik ilmiy-tadqiqot instituti direktorining
ilmiy ishlar va innovatsion ishlanmalar bo'yicha o'rinbosari,
qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha falsafa doktori

E-mail: begzod121982@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-9781-4513>

KURBANOVA GUBAXOR ABDUSATTAROVNA

Ingichka tolali paxtachilik ilmiy-tadqiqot instituti laboratoriya mudiri,
qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi, katta ilmiy xodim

E-mail: gulbahorkurbonova11@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-0628-3574>

Annotatsiya. O'tkazilgan tajribalar natijasida aniqlandiki Surxondaryo viloyatining ekstremal iqlim, suv tanqisligi, havoning past nisbiy namligi, anomal issiq, garmsel chang to'zonli shamollar, taqirsimon kam gumusli tuproqlari sharoitida kuzgi bug'doydan so'ng takroriy ekilgan moyli ekinlar yetarli hosil to'plashi aniqlandi.

Kalit so'zlar: kuzgi bug'doy, takroriy ekinlar, soya, kungaboqar, kunjut, yeryong'oq, mahsar, hosildorlik va boshqalar.

Аннотация. В результате проведенных исследований установлено, что в условиях экстремального климата, дефицита воды, низкой относительной влажности, аномальной жары, знойных, пыльных ветров малогумусных такыровидных почв Сурхандаринской области масличные культуры, повторно высаживаемые после озимой пшеницы, накапливают достаточный урожай.

Ключевые слова: озимая пшеница, повторные культуры, соя, подсолнечник, кунжут, арахис, сорго, урожайность и др.

Abstract. Research has shown that under extreme climate conditions, water shortages, low relative humidity, abnormal heat, and sultry, dusty winds in the low-humus takyr-like soils of the Surkhandarya region, oilseed crops replanted after winter wheat accumulate sufficient yields.

Keywords: winter wheat, repeat crops, soybeans, sunflower, sesame, peanuts, sorghum, yield, etc.

KIRISH

O'zbekistonning eng janubiy sahro mintaqasi hududida joylashgan Surxondaryo viloyati ekstremal iqlim va taqirsimon kam gumusli tuproqlari sharoitida suv tanqisligi, anomal issiq, xavoning nisbiy namligi past, garmsel shamollar uzoq davom etadigan sharoitda kuzgi bug'doy va takroriy ekilgan moyli ekinlarning tuproq unumdorligi va ingichka tolali g'o'zani paxta hosiliga ta'sirini o'rganish sug'oriladigan xududlarda qishloq xo'jaligining eng dolzarb muammosi bo'lib hisoblanadi.

Respublikamizda aholining tez suratlar bilan o'sib borishi oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash eng dolzarb muammo bo'lib turgan sharoitda sug'oriladigan dalalardan 2-3 marta hosil yetishtirishning ahamiyati beqiyosdir.

Vatanimiz va xorijiy davlatlar olimlari tomonidan dehqonchilikda tuproq unumdorligini saqlash, tiklash va oshirishda kuzgi bug'doy va takroriy ekinlarni ekib, qishloq xo'jaligi ekinlarini almashlab ekishga jiddiy e'tibor qaratganlar va aniq xulosalar chiqarganlar.

ADABIYOTLAR SHARHI

F.B.Namozov (2016) tajribasida qisqa muddatli almashlab ekish sharoitlarida dukkakli don ekinlarini joriy etish natijasida tuproq unumdorligini oshirishini ta'kidlagan [2].

N.Halilov, M.Atamurodov (2015) fikricha, kuzgi bug'doy nazorat dalasiga nisbatan kuzgi bug'doy+mosh, soya yoki loviya ekinlaridan so'ng ekilganda begona o'tlar 2-3 marta kam bo'ladi. Eng yuqori kuzgi bug'doy hosili, kuzgi bug'doy+soya ekinidan 70,3 s/ga, eng past hosil nazorat (bug'doy+ bug'doy) -54,7 s/ga, mosh yoki loviyadan so'ng 65,8-64,0 s/ga hosil olingan [6].

B.Xoliqov, Ya.Bo'riev va T.Bo'riev (2004) lar fikricha, donli ekinlar ekilgan dalada tuproqning 0-30 sm qatlamida gumus miqdori 0,930-0,972-0,959 % bo'lib, nazorat variantga nisbatan 0,078-0,120-0,107 % ko'payganligi qayd etilgan. Gumus nisbatan ko'proq to'plangan kuzgi bug'doy+soya ekilgan dalada (1,004-1,004%), don va qand lavlagidan keyin ham (0,916-0,916%) ko'paygan[7].

M.Tadjiev (2015) ma'lumotiga ko'ra, kuzgi bo'g'doydan so'ng ekilgan moyli ekinlar ingichka tolali g'o'zaning o'sishi va rivojlanishini jadallashtirib, paxta hosilini 15,5-26,6 foizga oshirishini aniqlagan [3].

D.Yo.Yormatova ta'kidlashicha, moyli ekinlar xalq xo'jaligida muhim ahamiyatga ega bo'ladi. Soya ekini ekologik qimmatli o'simlik bo'lib, tuproq unumdorligini oshiradi, tuproqda 100 kg/gaga biologik azot to'playdi, ang'iz va ildiz qoldig'ini qoldiradi, ma'dan o'g'itlarni tejaydi, yem-xashak ishlab chiqarishda keng qo'llaniladi. Soyaning har xil navlari 57% gacha oqsil, 27% moy va 30% uglevod, vitaminlar va boshqa biologik faol moddalar: A₁, V₁ V₂, V₃, V₆, Ye, S, D, K, RR va boshqalar ,mikroelementlar: Mn, Mo, Mg, B, Fe va boshqalar mavjud [1].

TADQIQOT O'TKAZISH USLUBI VA USULI

Dala tajribalari Ingichka tolali paxtachilik ilmiy-tadqiqot institutining markaziy tajriba dalalarida 2018-2025 yillarda olib borildi. Tadqiqotlarda

fenologik kuzatishlar “Dala tajribalarini o‘tkazish uslubi” (2007), va “metodika polevyykh opytov s xlopchatnikom” (1981) O‘zPITI uslubiy qo‘llanmalariga amal qilingan holda olib borildi. “Agrofizikaviy, agrokimyoviy va mikrobiologik tadqiqotlarni o‘tkazish” uslubiyoti (1963) O‘zPITI hamda “Qishloq xo‘jaligi ekinlari navlari davlat sinovi uslubiyoti” (Moskva, Kolos, 1969), hosildorlik ko‘rsatgichlariga B.A.Dospexov (1966) uslubi bilan matematik ishlov berildi.

TADQIQOT NATIJALARI

Kuzgi bug‘doy xar yili oktabr oyining birinchi yarmida Grom navi ekildi. Olingan ma‘lumotlarga ko‘ra, ushbu nav boshqa navlarga nisbatan yaxshi tuplashi aniqlandi.

O‘tkazilgan tajribada 1 m² maydonda maysalar soni 269-275 dona bo‘lib, o‘rtacha 272 dona ekanligi aniqlandi. Tajribada to‘liq tup soni o‘rtacha 272,0 dona ekanligi kuzatildi (1-jadval). O‘simlik bo‘yi o‘suv davri so‘ngida o‘rtacha 95,4 sm, barglar soni 5,0 dona, bir boshqoq uzunligi o‘rtacha 14,4 sm, bir boshqoq vazni 1,3 gramm, bir boshqoqdagi don soni 46,9 dona, bir boshqoqdagi don vazni 1,2 gramm, 1000 dona don vazni 44,6 gr, umumiy poyalar soni 585-589 dona, o‘rtacha 582 dona, shu jumladan mahsuldor poyalar soni 582,8 dona, don hosili 55,2 s/ga va tuproqning 0-50 sm qatlamida 45,6 s/ga ang‘iz hamda ildiz qoldig‘i to‘plashi aniqlandi. Kuzgi bug‘doydan so‘ng tuproqda ildiz, ang‘iz to‘planishi organik modda, chirindi, gumus, tuproq unumdorligini, ingichka tolali g‘o‘za hosildorligini oshiradi.

Ikkinchi tajribada ham kuzgi bug‘doy birinchi yilgi tajriba kabi tuproqqa ijobiy ta‘sir etishi aniqlandi.

Kuzgi bug‘doy hosili yig‘ishtirib olingandan so‘ng ang‘izga takroriy ekinlar ekilganda o‘simlik tup soni soya o‘simligida 201 ming tup/ga, kungaboqar 89,8 ming tup/ga, kunjutda 201,1 ming tup/ga, yeryong‘oqda 90,7 ming tup/ga va mahsarda 161 ming tup/ga tup soni borligi aniqlandi (2-jadval).

Birinchi ekin kuzgi bug‘doy 2018-2019 yillarda o‘rtacha 44,2-45,5 s/ga, don hosili, 176,8-182,0 s/ga ko‘k massa hosili va 57,5-60,3 s/ga quruq pichan hosili yetishtirilib, 52,9-53,2 s/ga yem-xashak hamda 3,7-3,9 s/ga yengil xazm bo‘ladigan suyuq protein hosili yig‘ishtirib olindi.

Kuzgi bug‘doydan so‘ng ekilgan soya ekini 13,5-16,6 s/ga don, 150,5-165,0 s/ga ko‘k massa va 62,5-68,5 s/ga quruq pichan hosili, 37,6-41,3 s/ga yem-xashak, 3,7-4,1 s/ga yengil xazm bo‘ladigan protein hosili yig‘ishtirildi.

Kuzgi bug‘doydan so‘ng ekilgan kungaboqar don hosili 16,8-21,1 s/ga, 173,7-180,5 s/ga ko‘k massa, 65,1-68,5 s/ga quruq pichan hosili, 40,1-47,0 s/ga yem-xashak, 2,0-2,4 s/ga yengil xazm bo‘ladigan protein hosili yig‘ishtirib olindi.

Kuzgi bug‘doydan so‘ng takroriy ekilgan kunjut, yeryong‘oq ekinlari ham 5,2-7,5 s/ga don, 75,0-145,5 s/ga ko‘k massa, 20,2-45,2 s/ga quruq pichan hosili yetishtirildi.

Kuzgi bug‘doydan so‘ng ekilgan mahsar ekini 12,1-15,5 s/ga don, 156,0-173,4 s/ga ko‘k massa, 45,5-51,0 s/ga quruq pichan hosili yig‘ishtirib olindi.

1-jadval

Kuzgi bug'doyning ko'chat qalinligi, o'sishi, rivojlanishi, hosildorligi hamda ang'iz, ildiz to'plashi (2020 yil ma'lumoti)

No	Kuzatish o'tkazilgan nuqtalar	Maysalar soni, m ² /dona	To'liqlik ko'chat olingan vaqti	O'simlik bo'yi o'suv davri so'ngida, sm	Barglar soni, dona	Boshoq bo'yi, sm	Bir boshoq og'irligi, gr	Bir boshoqdagi don soni, dona	Bir boshoqdagi don vazni, gr	1000 dona urug' vazni, gr	Umumiy poyalar soni, dona	Sh.j. mahsuldor poyalar, m ² /dona	Don hosili, s/ga	Ildiz va ang'iz qoldig'i 0-30 sm tuproq qatlamida, s/ga
1	Birinchi	269	29 XI	94,6	5,0	13,6	1,2	47,0	1,2	42,0	595,0	575,0	56,7	44,8
2	Ikkinchi	268	28 XI	55,4	5,1	14,3	1,3	47,0	1,2	44,7	591,0	585,0	55,4	44,4
3	Uchinchi	270	29 XI	96,1	4,9	14,0	1,3	48,0	1,2	46,7	589,0	578,0	55,0	46,9
4	To'rtinchi	275	28 XI	96,8	5,0	14,7	1,3	46,0	1,1	44,3	598,0	578,0	55,3	45,4
5	Beshinchi	272	28 XI	26,5	5,0	14,0	1,4	47,0	1,3	45,4	594,0	589,0	54,4	44,9
	O'rtacha	272	28 XI	95,4	5,0	14,4	1,3	46,9	1,2	44,6	582,8	582,8	55,2	45,6

NSR₀₅ = 1,19 s/ga

NSR₀₅ = 2,43%

Kuzgi bug'doydan keyin ekilgan moyli ekinlarning hosildorligi (Tajriba 1, 2018 yil ma'lumoti)

№	Variantlar	Don hosili, s/ga	Ko'k massa hosili, s/ga	Mahsuldorligi, s/ga		Quruq massa hosili, s/ga
				Oziqa birligi	Protein	
1	Kuzgi bug'doy (nazorat)	45,5	182,0	53,2	3,9	60,3
2	Kuzgi bug'doydan so'ng soya	13,5	150,5	37,6	3,7	62,5
3	Kuzgi bug'doydan so'ng kungaboqar	21,1	180,5	40,1	2,0	65,1
4	Kuzgi bug'doydan so'ng kunjut	7,5	145,5	36,3	1,8	45,2
5	Kuzgi bug'doydan so'ng yeryong'oq	5,2	75,0	18,8	1,1	20,2
6	Kuzgi bug'doydan so'ng mahsar	12,1	156,0	36,7	2,8	45,5

NSR₀₅ = 1,10 s/ga

NSR₀₅ = 1,21%

Kuzgi bug'doydan keyin ekilgan moyli ekinlarning hosildorligi va mahsuldorligi (Tajriba 2, 2019 yil ma'lumoti)

№	Variantlar	Don hosili, s/ga	Ko'k massa hosili, s/ga	Mahsuldorligi, s/ga		Quruq massa hosili, s/ga
				Oziqa birligi	Protein	
1	Kuzgi bug'doy (nazorat)	44,2	176,8	52,9	3,7	57,8
2	Kuzgi bug'doydan so'ng soya	16,6	165,0	41,3	4,1	68,5
3	Kuzgi bug'doydan so'ng kungaboqar	16,8	173,7	47,0	2,4	68,8
4	Kuzgi bug'doydan so'ng kunjut	14,4	162,0	40,2	1,8	40,7
5	Kuzgi bug'doydan so'ng yeryong'oq	10,3	90,0	23,4	1,3	27,1
6	Kuzgi bug'doydan so'ng mahsar	15,5	173,4	42,8	2,7	51,0

NSR₀₅ = 1,10 s/ga

NSR₀₅ = 1,19%

Kuzgi bug'doydan so'ng takroriy ekilgan soya, kungaboqar va mahsar ekinlaridan boshqa ekinlardan ko'p hosil yetishtirildi.

XULOSA

Takroriy ekinlar tarkibidagi protein miqdori va oziqa birligi bo'yicha don-dukakli hamda moyli ekinlarni hosil sifati yuqori bo'lishi, fermer xo'jaliklarida tuproqni organikaga boyitish, tuproqdagi chirindini ko'paytirish, g'o'za hosilini oshirish uchun kuzgi bug'doydan so'ng ang'izga moyli ekinlarni ekish eng samarali agrotexnik usul ekanligi aniqlandi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Yormatova D.Ye., Xushvaqtova X.S. Moyli ekinlar. "Zarafshon", 2008, b. 53-70.
2. Namozov.F Tuproq unumdorligi va g'o'za hosildorligini oshirishda qisqa navbatlab ekish tizimlarini takomillashtirish (Toshkent viloyatining tipik bo'z tuproqlari sharoitida) (06.01.01-Umumiy dehqonchilik. Paxtachilik). Diss. Toshkent, 2016. 184-bet.
3. Tadjiev M., Tadjiev K.M Kuzgi bug'doy va takroriy don-dukakli ekinlar ekishni samaradorligi, Respublika ilmiy-amaliy anjumani maqolalar to'plami, Termiz, 20-21 aprel, 2006 yil, b.149-150.
4. Tadjiev M Monografiya: O'zbekistonning janubiy saxro mintaqasi, ekstrimal iqlim sharoitda tuproq unumdorligi, g'o'za, kuzgi bug'doy xosildorligini oshirish va yem-xashak bazasini yaratishning ilmiy asoslari: Qarshi "Nasaf" nashriyoti 2015 yil b.364, 100 nusxada.
5. Xoliqov B.M. Monografiya, Toshkent, 2010 yil.B.-100.
6. Xalilov N., Atamurodov M Kuzgi bug'doy va takroriy ekilgan moyli ekinlarning paxta hosildorligiga ta'siri, Respublika ilmiy-amaliy anjuman maqolalar to'plami, Toshkent, 2015, b.110-115.
7. Xoliqov B., Bo'riev Ya., Bo'riev T. O'tmishdosh ekinlarning tuproq unumdorligi va izdosh ekinlarning hosildorligiga ta'siri. "Paxtachilik va dehqonchilikni rivojlantirish muammolari". Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman to'plami. Toshkent. 2004. 37-40 betlar.

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjurnal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669225** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №083688

**Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy**